

Αρχική σελίδα>Νομοθεσία και νομολογία>Εθνική νομοθεσία

Εθνική νομοθεσία

Στη σελίδα αυτή παρέχονται πληροφορίες σχετικά με το δικαστικό σύστημα των Κάτω Χωρών. Η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών απαρτίζεται από τους υπουργούς και τον βασιλιά. Οι Κάτω Χώρες καταλαμβάνουν έτσι ιδιαίτερη θέση μεταξύ των μοναρχιών της Δυτικής Ευρώπης, δεδομένου ότι στις περισσότερες από αυτές ο βασιλιάς δεν αποτελεί μέλος της κυβέρνησης. Από τη ριζική αναθεώρηση του Συντάγματος το 1848, οι Κάτω Χώρες είναι συνταγματική μοναρχία με κοινοβουλευτικό σύστημα.

Πηγές δικαίου

Είδη νομικών πράξεων - περιγραφή

Το Σύνταγμα προβλέπει το πλαίσιο για την οργάνωση του κράτους των Κάτω Χωρών και αποτελεί τη βάση της νομοθεσίας. Σημαντική πηγή δικαίου αποτελούν οι συνθήκες μεταξύ των Κάτω Χωρών και άλλων κρατών. Το άρθρο 93 του Συντάγματος ορίζει ότι οι διατάξεις συνθηκών και οι αποφάσεις διεθνών οργανισμών μπορούν να έχουν άμεση ισχύ στο νομικό σύστημα των Κάτω Χωρών. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω διατάξεις υπερισχύουν του δικαίου των Κάτω Χωρών. Η ισχύουσα νομοθεσία στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν εφαρμόζεται εάν δεν συνάδει με τις προαναφερθείσες διατάξεις. Κατά συνέπεια, οι κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που περιέχονται σε συνθήκες, κανονισμούς και οδηγίες αποτελούν σημαντική πηγή του δικαίου των Κάτω Χωρών.

Ο Καταστατικός Χάρτης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών ρυθμίζει τις πολιτικές σχέσεις μεταξύ των Κάτω Χωρών, της Αρούμπα, του Κουρασάο και του Αγίου Μαρτίνου.

Οι νόμοι εκδίδονται σε εθνικό επίπεδο. Βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης, η κεντρική κυβέρνηση μπορεί να θεσπίζει (περαιτέρω) κανόνες μέσω διοικητικών κανονισμών και υπουργικών αποφάσεων. Είναι επίσης δυνατό να εκδοθούν ανεξάρτητοι διοικητικοί κανονισμοί (που δεν βασίζονται σε νόμο). Το Σύνταγμα απονέμει κανονιστικές εξουσίες στους κατώτερους οργανισμούς δημοσίου δικαίου (επαρχίες, δήμους και συμβούλια υδάτων).

Η νομολογία αποτελεί πηγή δικαίου, διότι η σημασία των δικαστικών αποφάσεων δεν εξαντλείται στη συγκεκριμένη υπόθεση για την οποία εκδίδεται κάθε απόφαση. Οι αποφάσεις των ανώτερων δικαστηρίων παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές. Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου των Κάτω Χωρών (Hoge Raad), διότι καθήκον αυτού του δικαστηρίου είναι να εξασφαλίζει την ομοιόμορφη εφαρμογή του νόμου. Κατά συνέπεια, στις νέες υποθέσεις, το κατώτερο δικαστήριο λαμβάνει υπόψη την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου κατά την έκδοση της δικής του απόφασης.

Οι γενικές αρχές του δικαίου δεσμεύουν την κυβέρνηση και την απονομή δικαιοσύνης. Ενίοτε ο νόμος αναφέρεται σε γενικές αρχές του δικαίου, όπως και ο Αστικός Κώδικας (κοινή λογική και ευθυδικία). Το δικαστήριο μπορεί επίσης να βασιστεί στις γενικές αρχές του δικαίου κατά την έκδοση αποφάσεων.

Το εθιμικό δίκαιο, που επίσης αναφέρεται ως άγραφο δίκαιο, αποτελεί πρόσθετη πηγή δικαίου. Κατ' αρχήν, το έθιμο εφαρμόζεται μόνον όταν ο νόμος παραπέμπει σε αυτό, αλλά και το δικαστήριο μπορεί επίσης να λάβει υπόψη το έθιμο στην απόφασή του, αν υπάρχει σύγκρουση. Το εθιμικό δίκαιο δεν μπορεί να αποτελέσει πηγή δικαίου για τη στοιχειοθέτηση ποινικού αδικήματος (άρθρο 16 του Συντάγματος).

Ιεράρχηση των κανόνων δικαίου

Σύμφωνα με το άρθρο 94 του Συντάγματος, ορισμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου υπερισχύουν ιεραρχικώς των υπολοίπων: οι νομοθετικές διατάξεις που δεν συνάδουν με αυτούς τους κανόνες του διεθνούς δικαίου δεν εφαρμόζονται. Από το ίδιο το ευρωπαϊκό δίκαιο προκύπτει ότι υπερισχύει του εθνικού δικαίου. Ακολουθούν ο Καταστατικός Χάρτης, το Σύνταγμα και οι πράξεις του Κοινοβουλίου (τυπικοί νόμοι). Οι εν λόγω κανόνες δικαίου υπερισχύουν των άλλων νομοθετικών κανόνων. Οι πράξεις του Κοινοβουλίου θεσπίζονται από κοινού από την κυβέρνηση και από τα δύο κοινοβουλευτικά σώματα (τους αιρετούς αντιπροσώπους του λαού).

Προβλέπεται επίσης ότι ένας νόμος μπορεί να απωλέσει την ισχύ του εν όλω ή εν μέρει μόνο λόγω μεταγενέστερου νόμου. Επίσης, ισχύει ο γενικός ερμηνευτικός κανόνας ότι οι ειδικοί νόμοι υπερισχύουν των γενικών. Επιπλέον, σύμφωνα με τη νομική παράδοση της ηπειρωτικής Ευρώπης, ο νόμος θεωρείται ιεραρχικά ανώτερη πηγή δικαίου από τη νομολογία.

Θεσμικό πλαίσιο

Αρχές αρμόδιες για την έκδοση νομοθετικών πράξεων

Η νομοθετική διαδικασία

Οι νόμοι θεσπίζονται από κοινού από την κυβέρνηση και τα δύο κοινοβουλευτικά σώματα. Νομοθετικές προτάσεις μπορούν να υποβληθούν από την κυβέρνηση ή από την Κάτω Βουλή (Tweede Kamer). Το Συμβούλιο της Επικρατείας (Raad van State) γνωμοδοτεί σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις και με τους διοικητικούς κανονισμούς. Συνήθως ζητείται η γνώμη άλλων ενδιαφερομένων κατά το στάδιο της εκπόνησης νομοθετικής πρότασης.

Συνήθως, το Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίνει τις νομοθετικές προτάσεις και τις αποστέλλει στο γνωμοδοτικό τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας. Μετά την έκδοση της γνωμοδότησης, η κυβέρνηση εκπονεί νέα έκθεση. Στη συνέχεια, η κυβέρνηση αποστέλλει τη νομοθετική πρόταση — με τις τυχόν απαιτούμενες τροποποιήσεις — στην Κάτω Βουλή μέσω Βασιλικού Μηνύματος (Koninklijke boodschap). Η νομοθετική πρόταση μπορεί να τροποποιηθεί ενόσω συζητείται από την Κάτω Βουλή. Η Κάτω Βουλή έχει το δικαίωμα τροποποιήσεων. Μετά την έγκριση της νομοθετικής πρότασης από την Κάτω Βουλή, η Άνω Βουλή, η Εerste Kamer, εξετάζει (Eerste Kamer). Η Άνω Βουλή μπορεί μόνο να εγκρίνει ή να απορρίψει τη νομοθετική πρόταση. Στο στάδιο αυτό, δεν μπορούν να γίνουν περαιτέρω τροποποιήσεις. Μετά την έγκριση από την Άνω Βουλή, ο βασιλιάς και ο Υπουργός υπογράφουν το νομοθετικό κείμενο και έτσι τίθεται σε ισχύ ο νόμος.

Νομικές βάσεις δεδομένων

Η κεντρική πύλη πρόσβασης σε όλες τις πληροφορίες σχετικά με τα κυβερνητικά όργανα των Κάτω Χωρών είναι η Overheid.nl, μέσω της οποίας παρέχεται πρόσβαση, μεταξύ άλλων στην εθνική και τοπική νομοθεσία.

Στην ιστοσελίδα officielebekendmakingen.nl διατίθενται οι δημοσιεύσεις των επίσημων εφημερίδων Staatsblad, Staatscourant και Tractatenblad. Εκεί θα βρείτε επίσης το σύνολο των δημοσιεύσεων του Κοινοβουλίου των Κάτω Χωρών.

Παρέχεται δωρεάν πρόσβαση στη βάση δεδομένων;

Η πρόσβαση στους ιστοτόπους παρέχεται δωρεάν.

Σχετικοί σύνδεσμοι

[Κεντρική κυβέρνηση](#)

[Κυβέρνηση](#)

[Υπουργείο Εξωτερικών](#)

[Κάτω Βουλή](#)

Government.nl

Houseofrepresentatives.nl

Τελευταία επικαιροποίηση: 25/02/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστοτόπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.